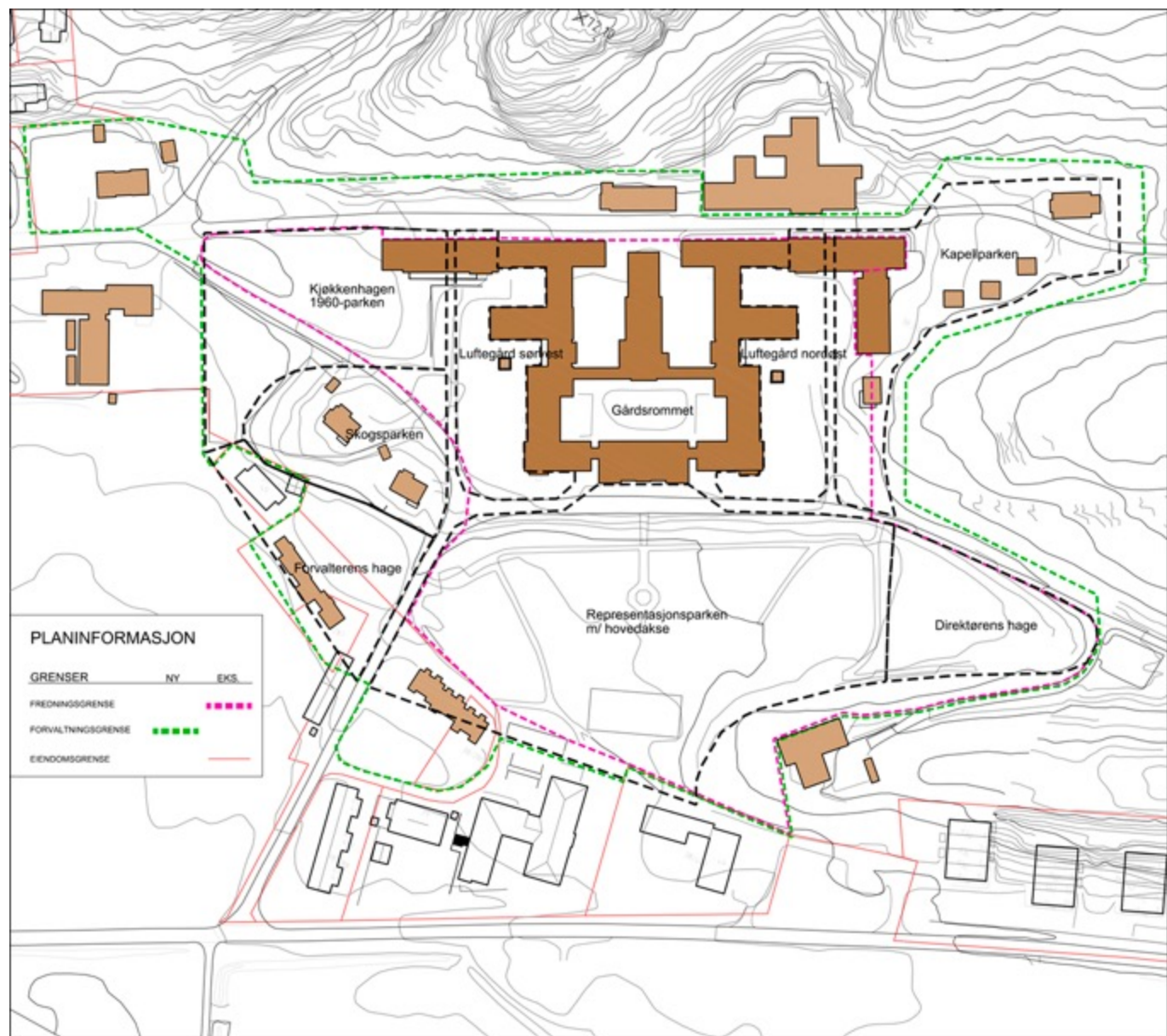

Rønvikparken

En glemt historisk perle

Rønvikparken inngår i Landsverneplanen for helsesektoren

- Vernestatus: Verneklasse 1, fredning
- Vernedato: 16.02.2012
- Formål: Formålet med fredningen er å bevare utomhusanlegget ved Rønvik som eksempel på parkanlegg anlagt ved psykiatrisk institusjon. Formålet med fredningen er å sikre utomhusanlegget som en viktig del av det helhetlige anlegget ved Rønvik.
- Verneomfang: Fredningen omfatter utomhusanleggenes arealer, terreng, strukturer som park, hage, gårdsrom og grøntområder, hovedelementer som veier, stier, dekker, belegg, vegetasjon og annen grønnstruktur samt konstruksjoner som gjerder, porter, murer, belysning, paviljonger, skulpturer, fontene, basseng, trapper med detaljer, materialbruk og overflater.

- Oppdragsgiver var Nordlandssykehuset HF, Utbyggingsavdelingen.
- Hensikten med forvaltningsplanen og tilstandsanalysen var å:
- Kartlegge parkens historie
- Kartlegge hvordan parken framstod i 2012
- Lage et grunnlag for planlegging av vedlikehold framover
- Registrere eventuelle akutte vedlikeholdstemaer

Kilde til informasjon

- Foto
- Tegninger/skisser
- Muntlige meddelelser
- Det ble funnet svært få skriftlige kilder
- Plantegningen av parkanlegget var ikke mulig å finne
- Det fantes plantegninger av «Gårdsrommet»

Slik lod en overskrift i Nordlands Framtid i 1994. Om hagen, eller parken som den gjerne kalles, er spesielt godt bevart, avhenger av hva vi mener med det. Det har skjedd store forandringer siden det første anlegget for 100 år siden. Når det i et annet avisoppslag heter Bodos frodigste oase, er det et uttrykk for en utvikling som har funnet sted der blomster og prydbusker har fått komme til i større grad. Fortsett er det ganske stor utskifting og nyplanting av trær og prydbusker. Det vil gi parken ytterligere et fornyet preg, men først om 10 til 20 år, forteller gartner og oppsynsmann Svein Nygaard. Han har de siste 20 årene hatt sitt arbeid her.

Den første parken ble laget etter statsgartner Næviks plan fra 1899 og utgjorde kun fem mål, mot 80 mål i dag. Den var lokalisert foran hovedinngangen og hadde i første rekke representasjonsfunksjon. I tillegg ble det prøvet plantet trær på nordsiden av bygningssassens og vi finner ennå alm, ask, lønn, sibiriskketra og kvitgran, trær som på den tiden knapt fantes her nord. Innenst i parken står også en bek. Ved begravelser pleide man å klippe grønnsprøyt til kisten fra den, forteller Nygaard.

Fra 1902 var E. Tryggvæstad ansatt i full stilling som gartner ved sykehuset, og da rykkeslegget var ferdig startet produksjon av blomster og grønnsaker til asylets behov. I 1920 mottok Rønnevig Asyls Gartneri diplom som Bronsemedalje for samling

Foto øverst: Terje Øiesvold
Til venstre: Prydbakk. Fotografen Arvid Larsen
Det var andedam i parken fra ca. 1970-1990. Foto Terje Øiesvold.

«En godt bevart hage»

grønnsaker på Landsutstilling i Bergen. Direktør og forvalter var privilegert med egne kjøkkenlager. Verre var det for ugifte pleiere, dog ble det i 1928 åpnet for at de kunne dyrke poteter på jordene, i følge en stortingsproposisjon fra den gang.

Etter hvert fra ca 1980, er parken igjen blitt hovedbeskjeftigelse for gartneriet som ble bygd allerede i 1903, men med nybygg og utvidelser like etter krigen og omkring 1985. Nå settes det ut ca 60 sorter sommerblomster og ca 10 000 tulipaner og liljer hvert år. Det forklarer det meste av den fargeprakt man ser når man går forbi en sommerdag. En fargeprakt som gjør parken til en perle i folks bevissthet. Utvalget av sorter er større her enn det som er vanlig å få kjøpt, som revehale, prydbakk, pyntekorg, sølhatt og atlasblomst.

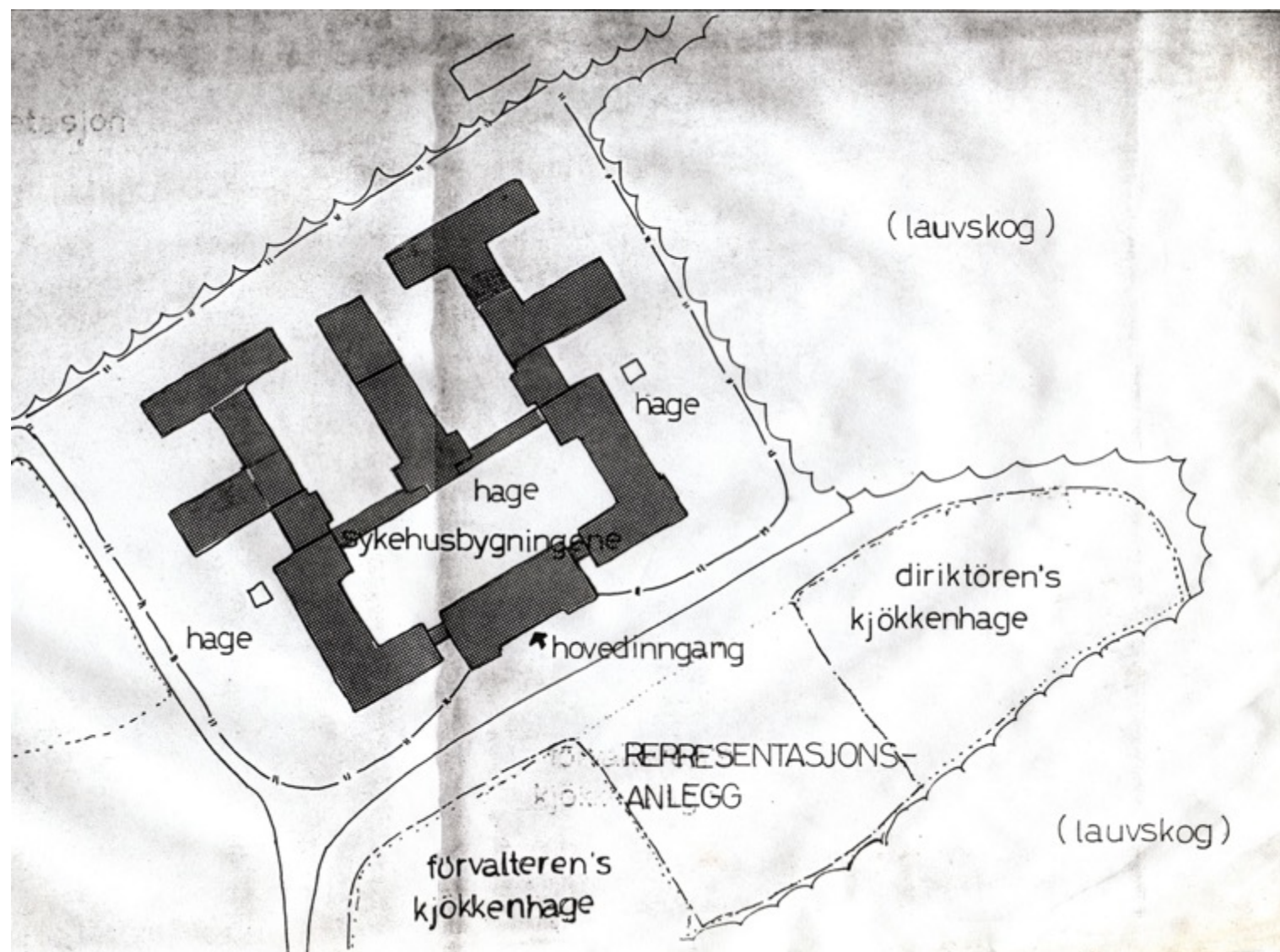
Men parken inneholder mer; både lysthus og skulpturer. Sentralt i parken finner vi en sittende bjørn laget av billedhogger Ole Hofand, distriktets «egen» billedhogger som det het i pressoppslaget. Det var budag fra en rekke organisasjoner innen fiskerieringen som muliggjorde finansiering av skulpturen.

En visjon: Parken som arena for ambulerende skulpturutsillinger og botaniske visninger.

Terje Øiesvold

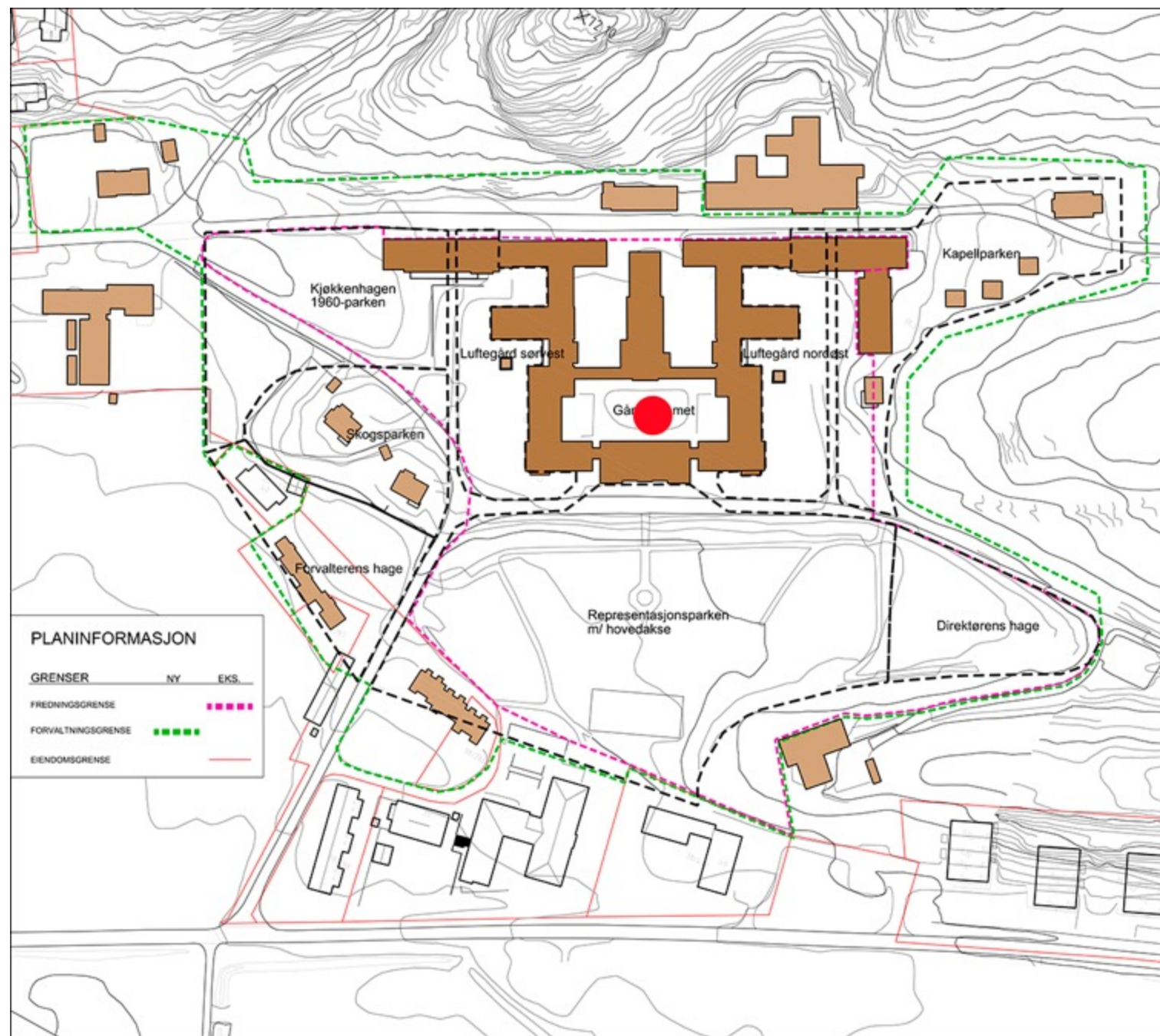
Øverst t. h.: Atlasblomst og hvit prydbakk. Fotografen Arvid Larsen
Foto under: Terje Øiesvold

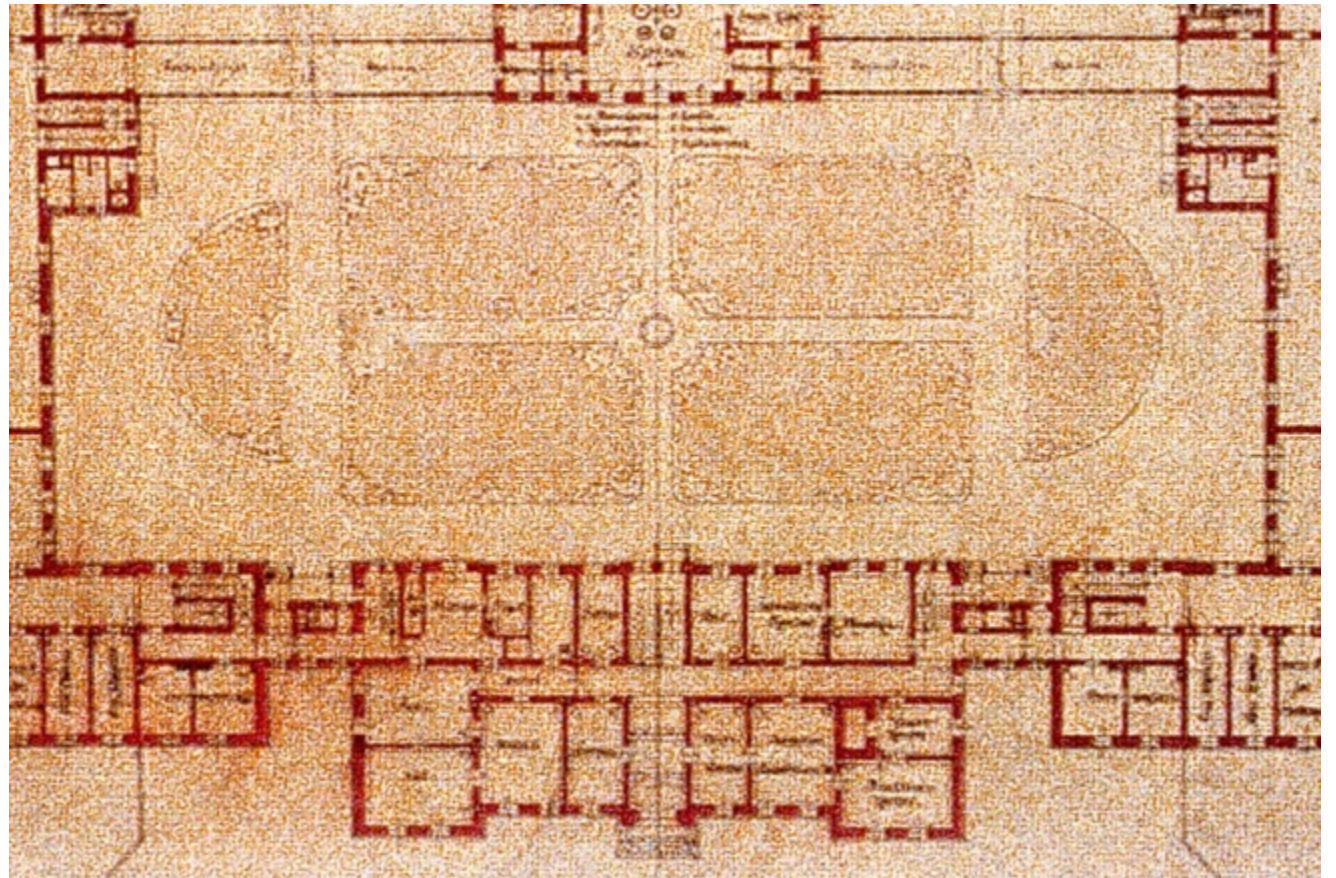
1800-tallshage og statsgartner Peter Nøvik

- Statsgartner Peter Nøvik tegnet anlegget i 1899
- Anlagt ca. 1902-05
- Rønvikparken ble anlagt som en 1800-tallshage med begge av de to hovedtypene av hagestiler
- Den landskapelige hagestilen ble anlagt både med et naturalistisk og organisk formspråk.
- Den formale hagestilen har et geometrisk formspråk.
- Gårdsrommet ble tegnet av arkitekt Lars Solberg

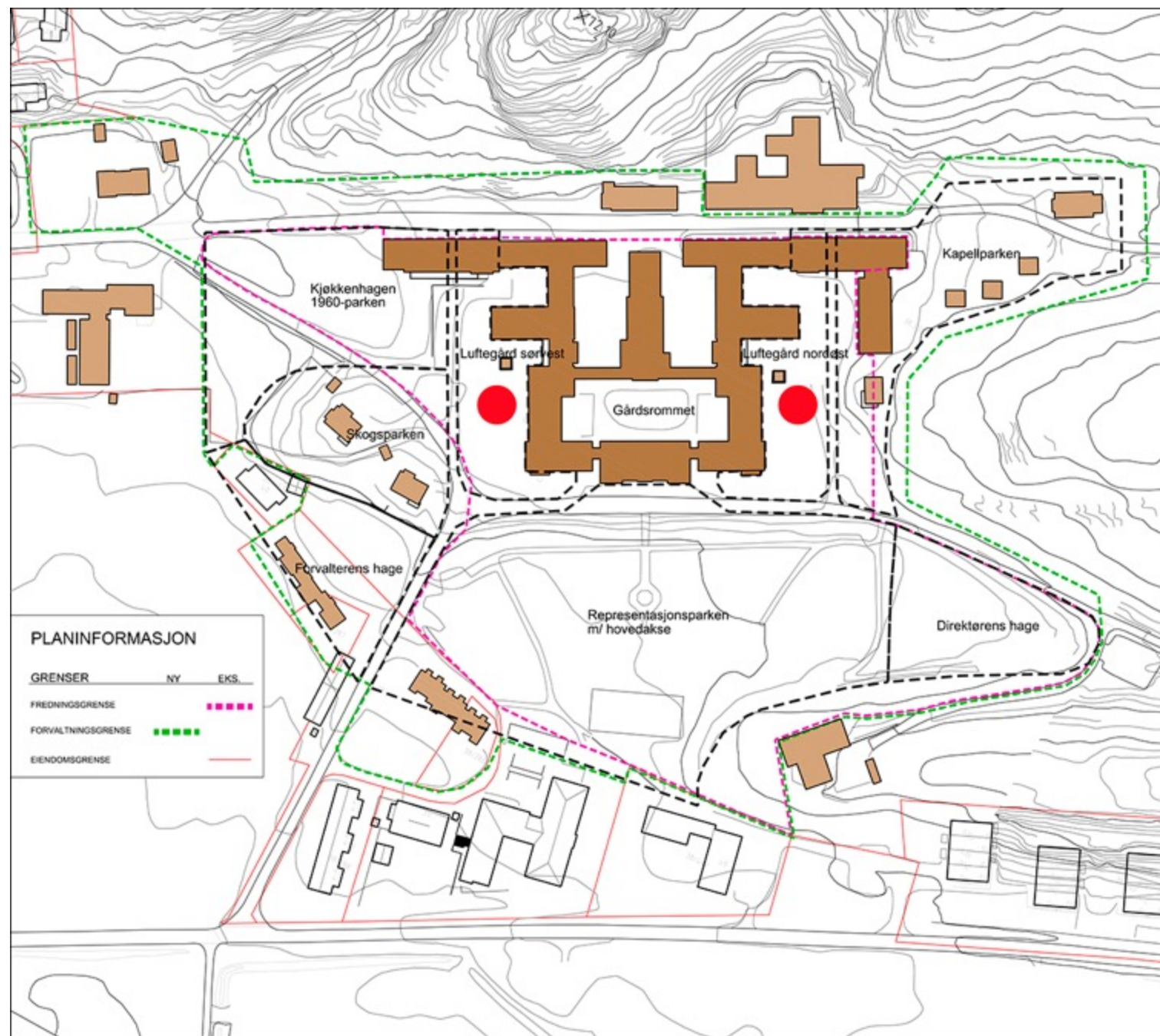

Gårdsrommet

- Arkitekt Lars Solberg

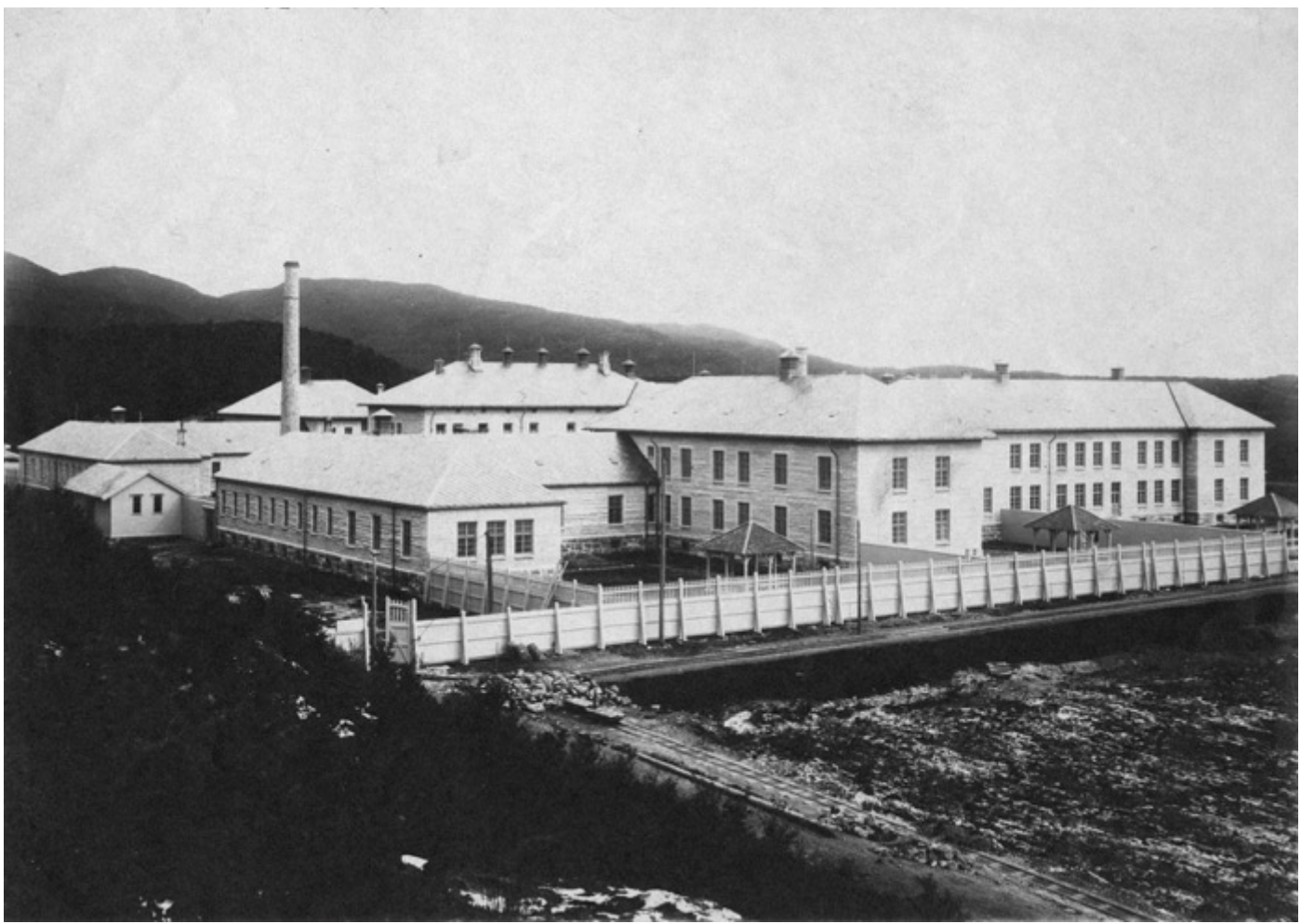

Luftegård Nordøst og Luftegård Sørvest

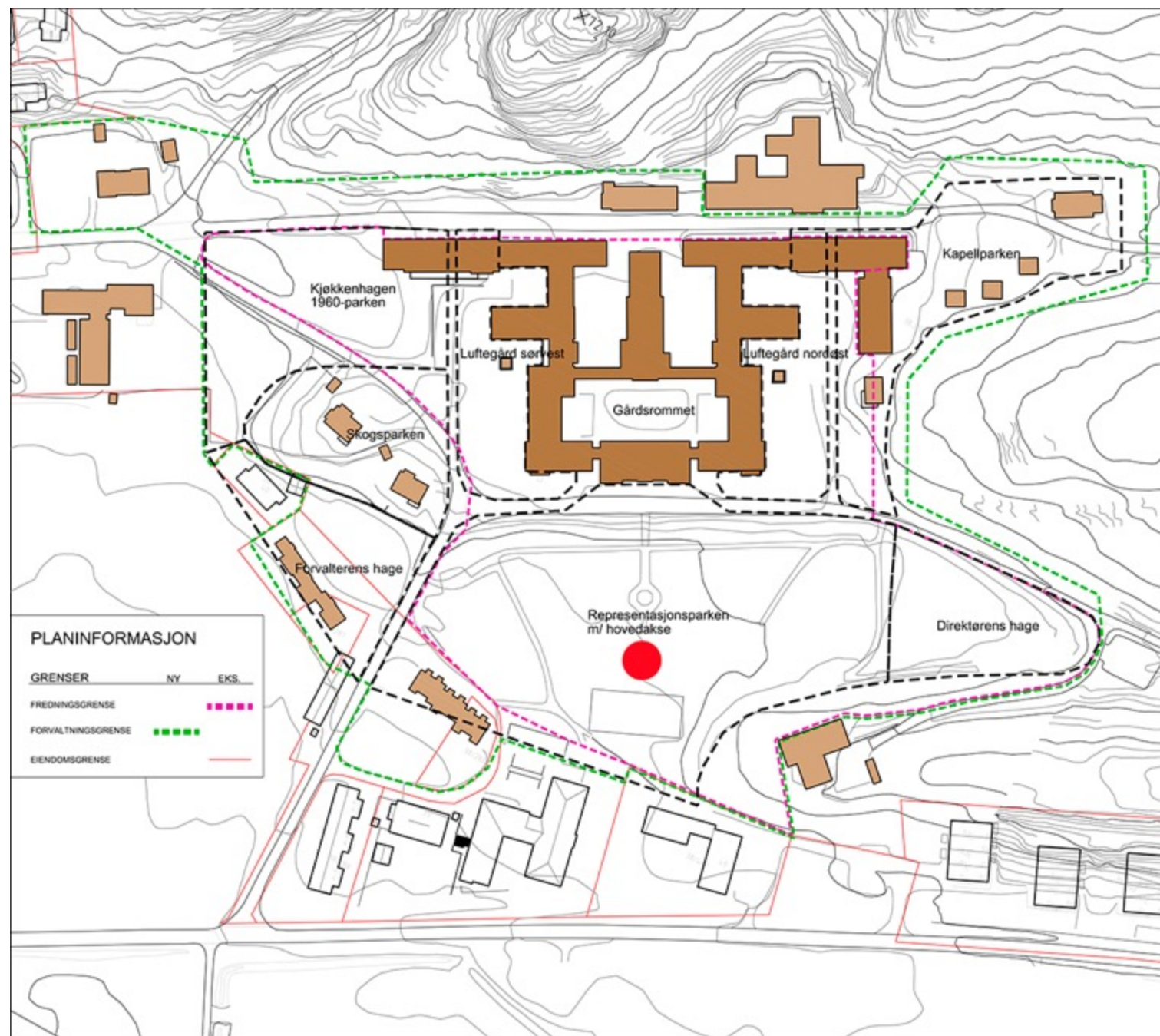

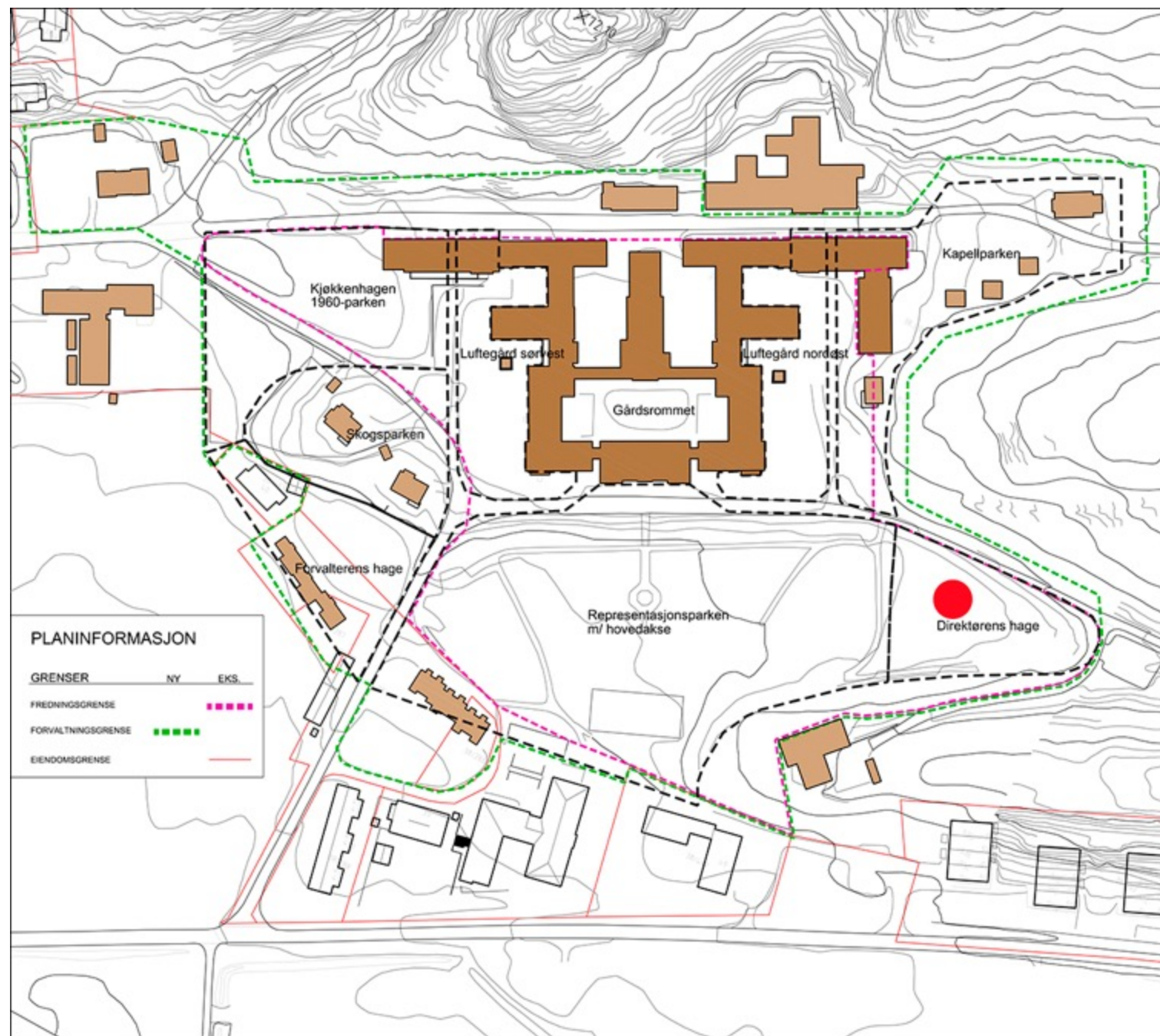
Representasjonsparken med hovedakse

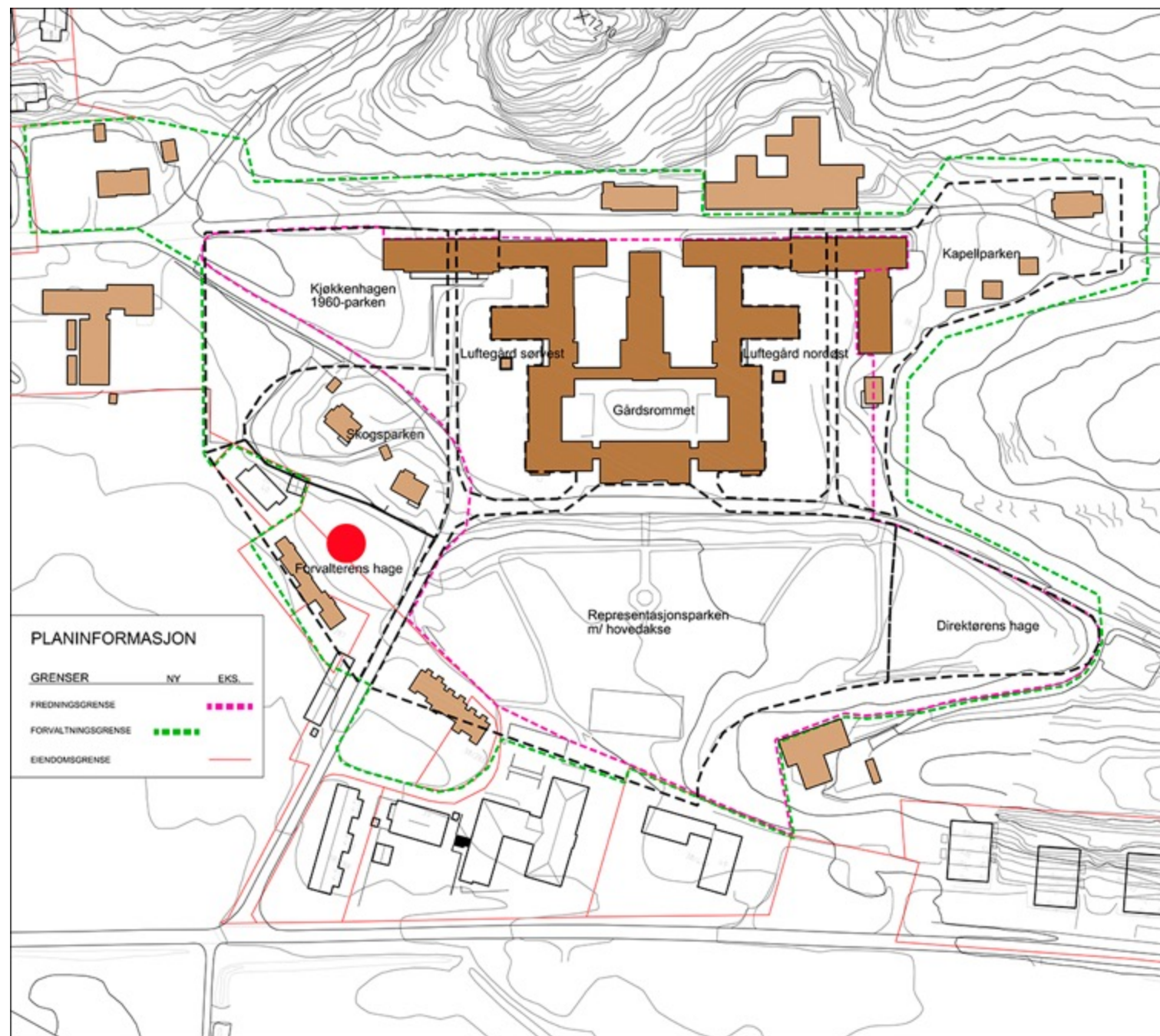
Direktørens hage

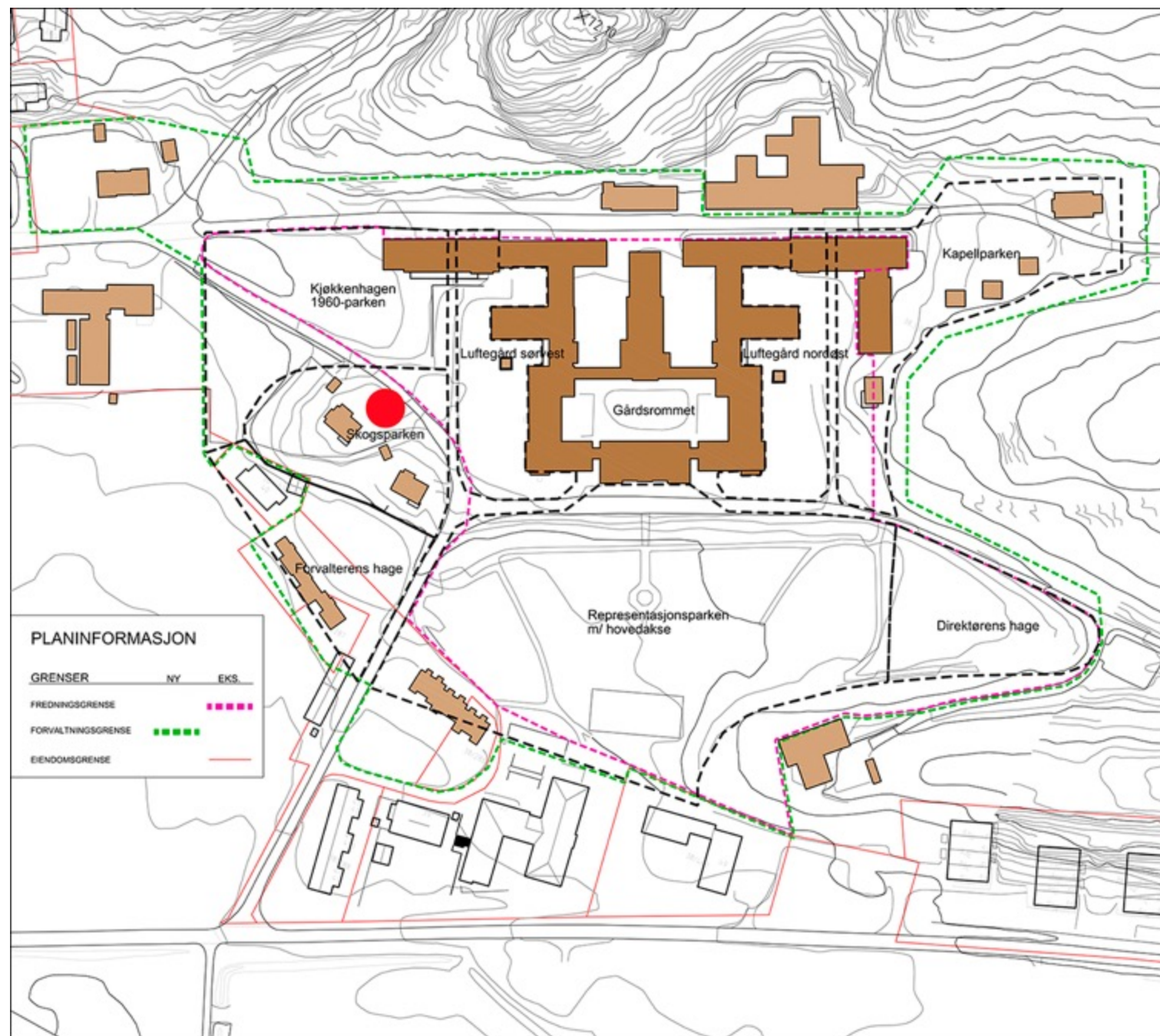

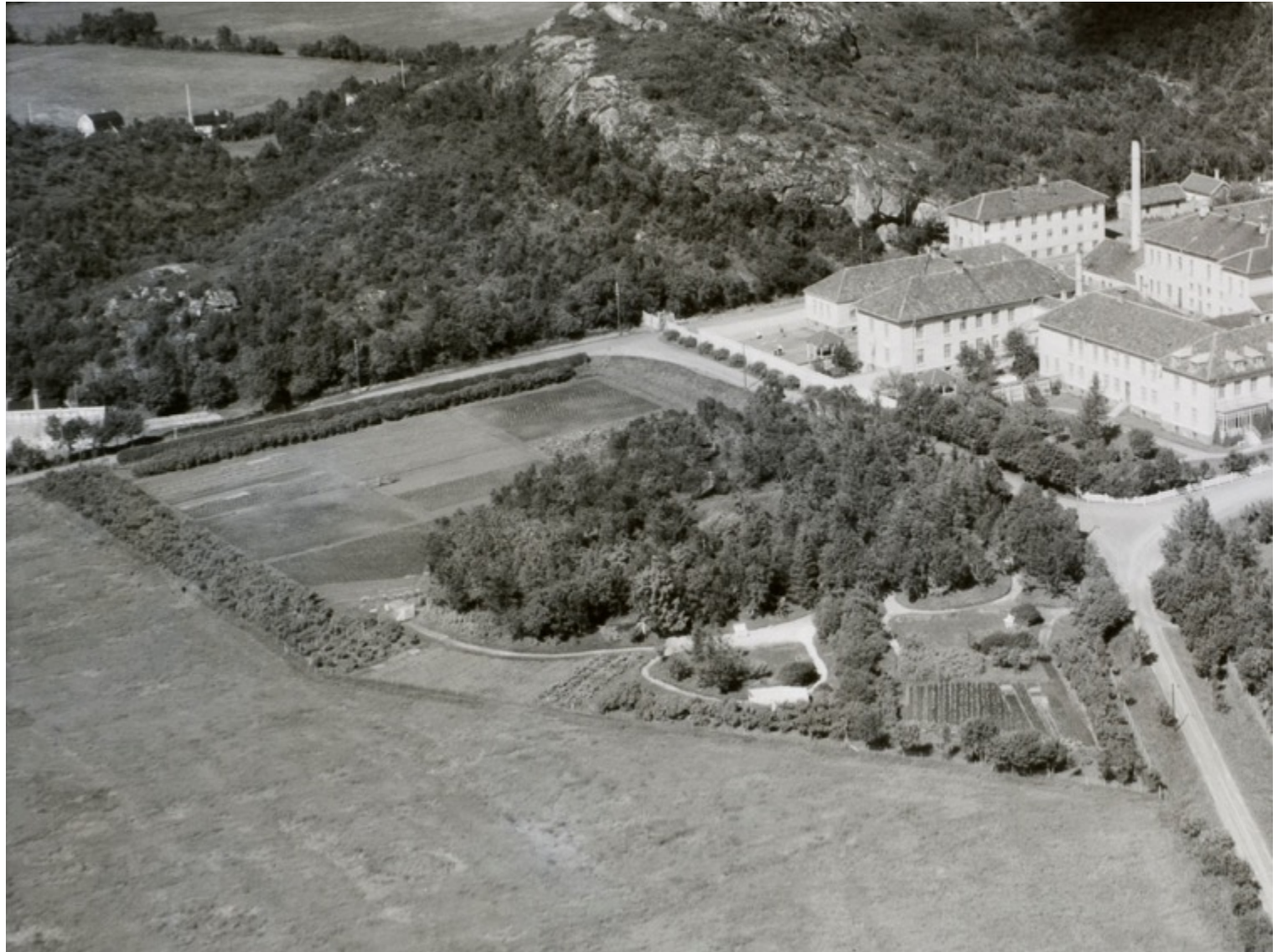
Forvalterens hage

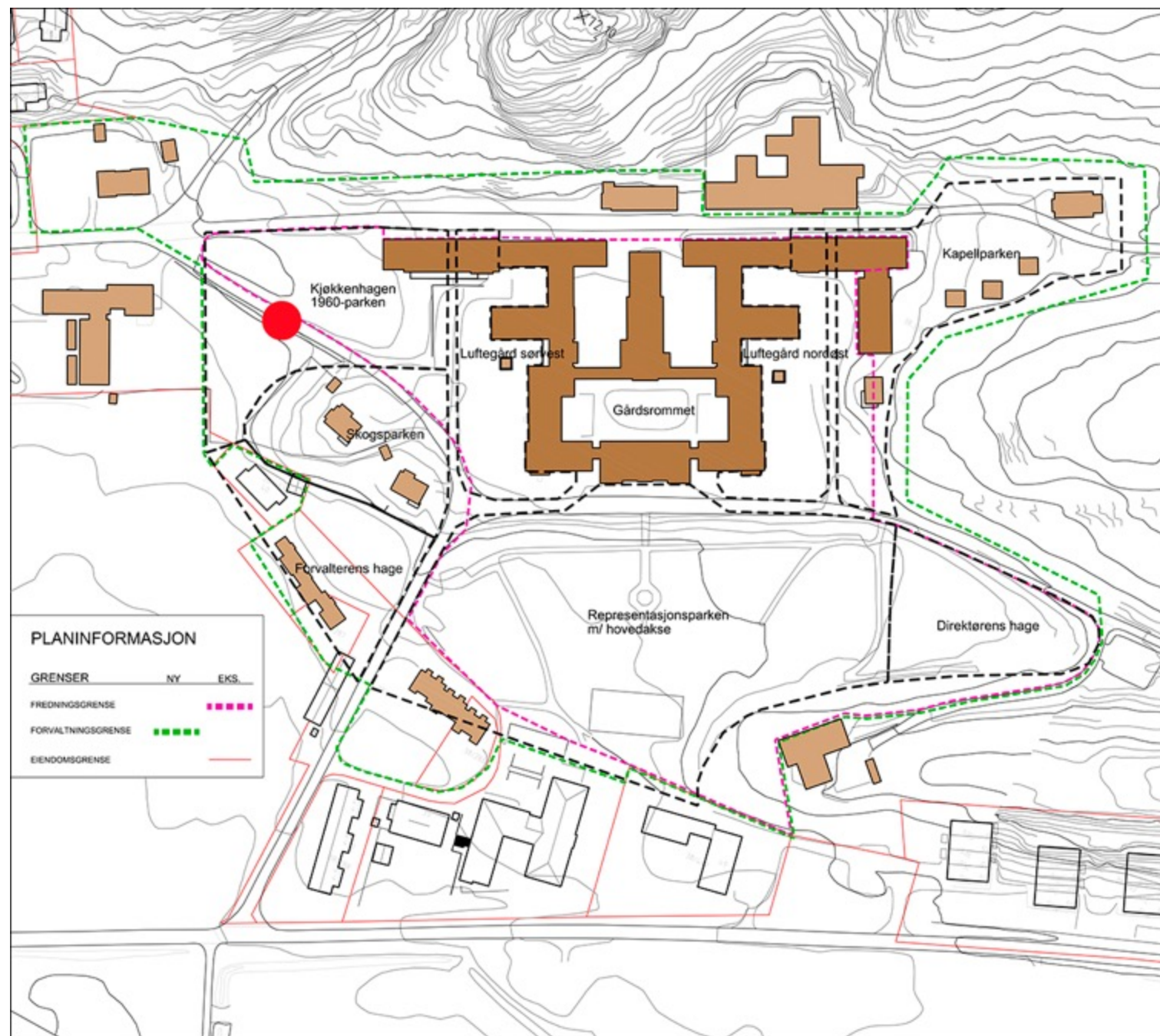

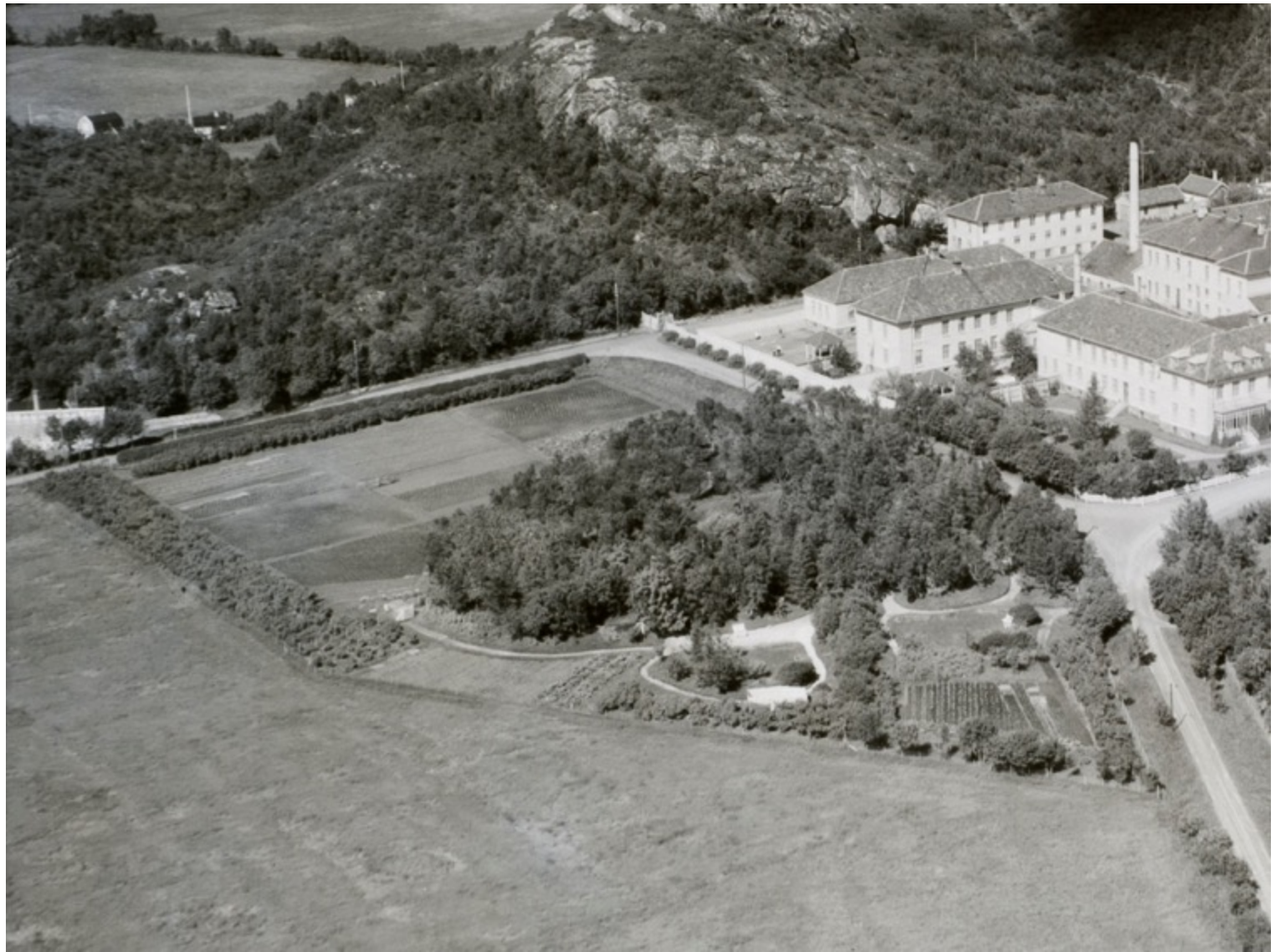
Skogsparken

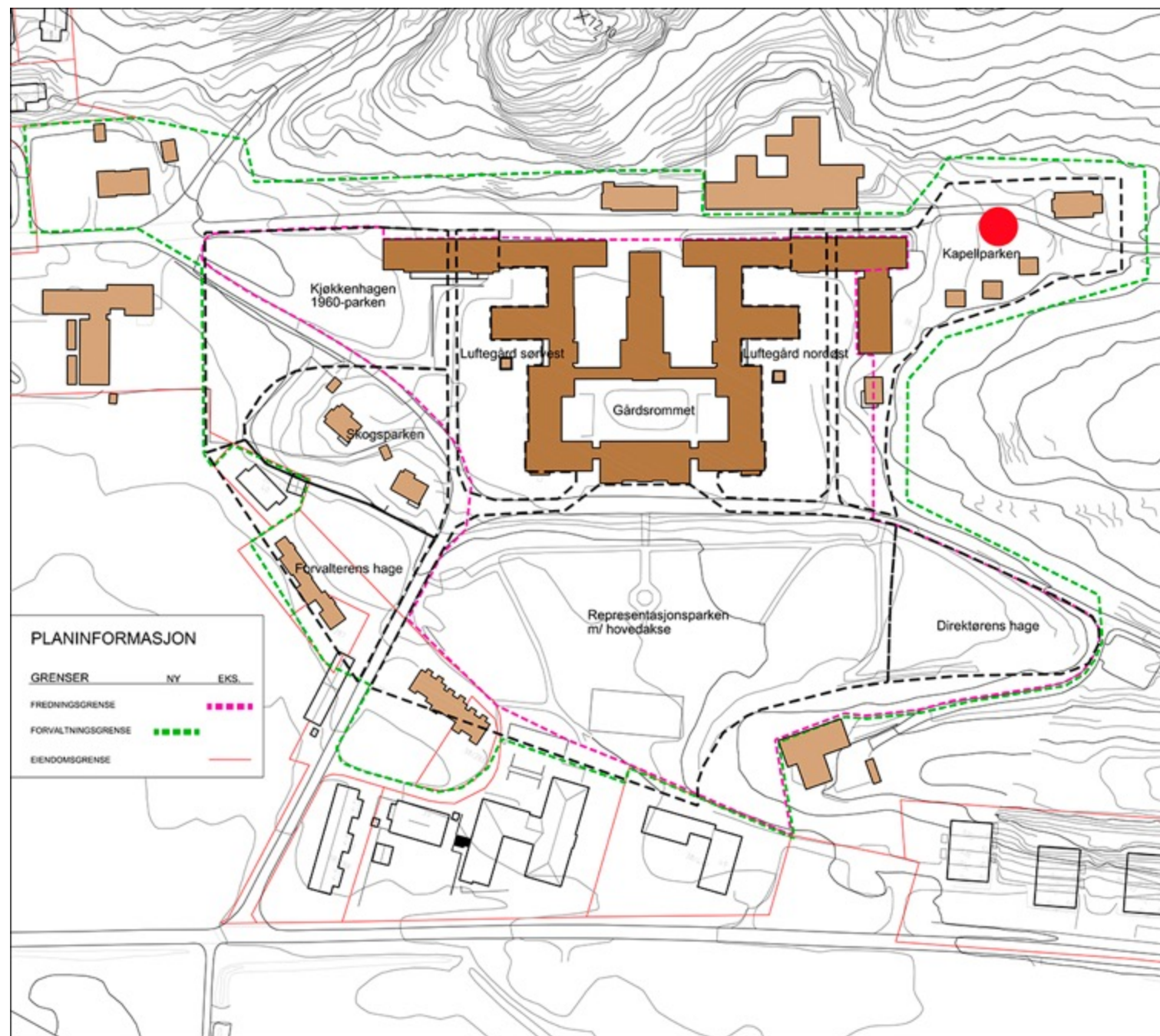

Kjøkkenhagen 1960-parken

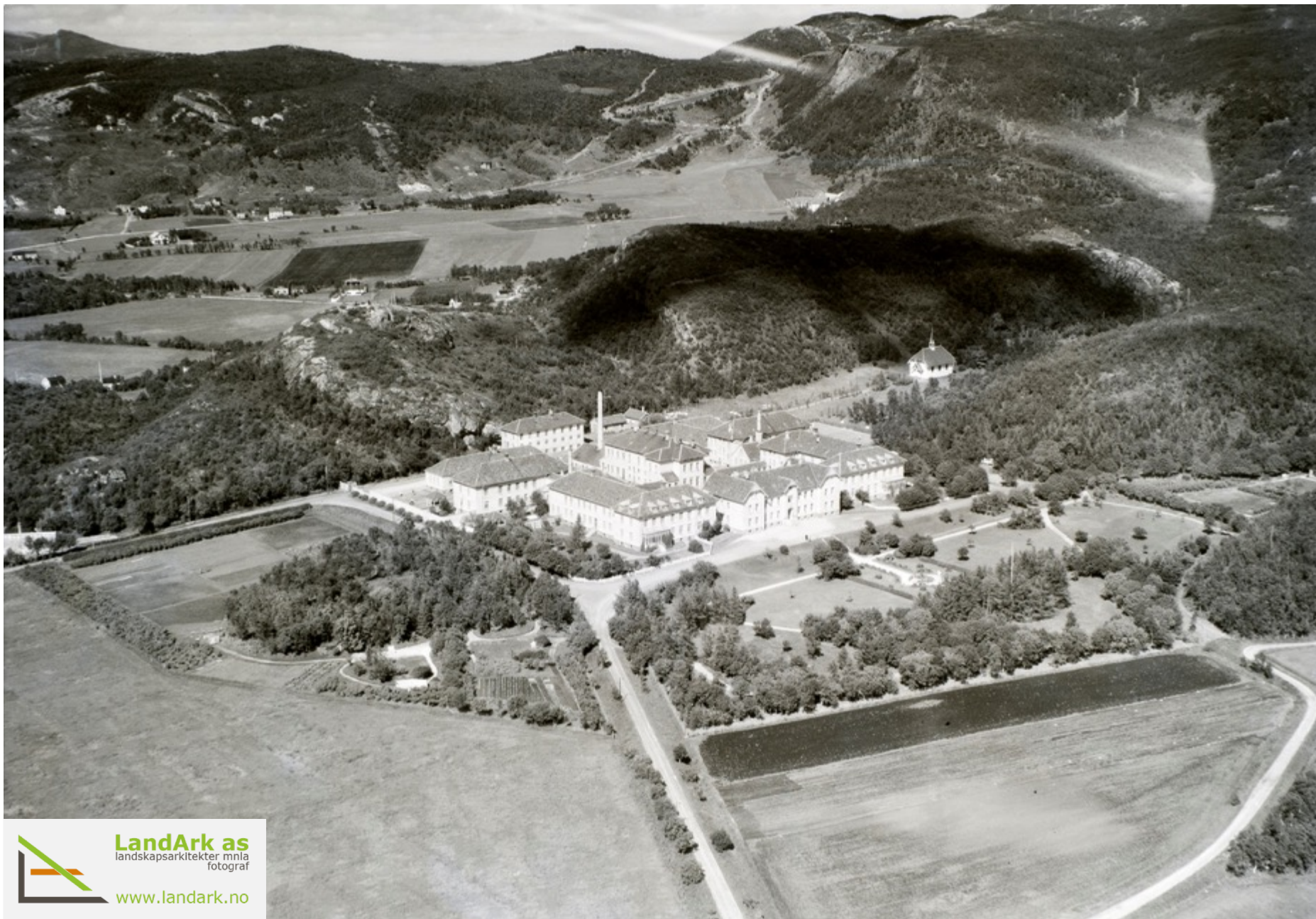

Kapellparken

LandArk as
landskapsarkitekter mmla
fotograf
www.landark.no

